

Monumenten ter nagedachtenis aan de omgekomen marinemannen bij de tot zinken gebrachte Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau...

Het Anker van de Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau

Net achter de sloepenloodsen van het Marinemuseum, aan het kanaal, staat het monument met een anker van de kanonneerboot Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau. Het monument, een ovaal van straatklinkers met in het midden een verhoging van natuurstenen met daarop het zwart geschilderde stokloze anker (spekanker).

Het anker werd opgedoken en gelicht door bemanningsleden van de mijnenveger Hr.Ms. Woerden op 21 juni 1984 voor de kust van Callantsoog. Daar verging het schip op 14 mei 1940 door een Duitse luchtaanval met bommenwerpers, terwijl het schip probeerde uit te wijken naar Engeland. Het monument is onthuld op 18 mei 1988.

Op de natuurstenen ondergrond is een bronzen plaquette aangebracht met daarop een afbeelding van de kop van Noord-Holland, de Afsluitdijk en het westelijke gedeelte van Friesland. In het midden is Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau afgebeeld.

Rechts onderaan staat de tekst:

“De Wonstelling was door de Duitsers veroverd en het schip had opdracht gekregen de Duitse artillerie bij de Kazematten van Kornwerderzand onder vuur te nemen. De enkele correcties die nodig waren, werden van Kornwerderzand uit telefonisch naar Den Helder doorgegeven en vandaaruit radiografisch aan het schip gezonden. De Duitsers werden door de beschieting gedwongen zich terug te trekken”.

Het Kanon III (ROM 3) van Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau.

Op 15 juli 1993 heeft men succesvol het achterkanon uit het wrak van de Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau, voor de kust van Callantssoog, weten te bergen. Met dit kanon werden de schoten gelost waarmee de Duitse opmars over de Afsluitdijk werd gestopt. Het is een 15 cm kanon met een bereik van ruim 18 kilometer. De berging werd belangeloos uitgevoerd door Smit Internationale-Takmarine bijgestaan door de Duik- en demonteer- groep van de Koninklijke Marine. De restauratie is voor het grootste gedeelte gedaan door vrijwilligers op de Bewapeningswerkplaatsen en de Rijkswerf. De kosten werden opgebracht door personeelsverenigingen en stichtingen verbonden met de Koninklijke Marine en door de Koninklijke Mij. De Schelde en Hollandse Signaalapparaten

Het kanon en plaquette werden op 27 april 1994 geplaatst voor het Koninklijk Instituut voor de Marine en op 20 mei 1994 onder grote belangstelling onthuld.

Het Marinemonument bij het Kazemattenmuseum in Kornwerderzand

Naast het reeds aanwezige Oorlogsmonument ter nagedachtenis aan de soldaten die tijdens de meidagen van 1940 zijn gesneuveld in de "Wonsstelling" en een monument ter nagedachtenis aan commandant kapitein C.F.J Boers en onder-commandant 1e Luitenant Q.J. Ham, werd op 7 april 2005 bij het Kazemattenmuseum in Kornwerderzand een monument onthuld ter nagedachtenis aan de 17 bemanningsleden van Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau.

De tekst op het monument luidt:

*Koninklijke Marine
Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau
14 mei 1940*

Ter nagedachtenis aan de omgekomen bemanningsleden van de Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau.

De kanonneerboot gaf vanuit de Doove Balg in de Waddenzee vuursteun aan het Detachement Kornwerderzand en bracht het Duitse geschut op de Friese kust tot zwijgen.

Onderweg naar Engeland werd Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau op de Noordzee nabij Callantsoog door Duitse bommenwerpers tot zinken gebracht.

De herdenkingsplaquette op de Protestantse dorpskerk van Callantsoog

Hr.Ms. Johan Maurits van Nassau werd op 10 mijl te Westen van Callantsoog, in de vooravond van 14 mei 1940, door Duitse bommenwerpers tot zinken gebracht. Daarbij kwamen 17 bemanningsleden om het leven.

Op initiatief van de Historische Vereniging Callantsoog, werd op 4 mei 2010, ter nagedachtenis aan de omgekomen 17 marinemannen, na overleg met de kerkenraad, een plaquette bevestigd op een muur van de dorpskerk van de kustplaats.

De bronzen gedenkplaat is aangebracht op de muur, in de noord-westhoek van de kerk, de zogenaamde 'Drenkelingenhoek'.

Met de onthulling van deze gedenkplaat heeft de Historische Vereniging Callantsoog de aandacht willen vestigen op de gebeurtenissen voor de kust van Callantsoog tijdens WOII. Van de omgekomen bemanningsleden van Hr. Ms. Johan Maurits van Nassau, spoelden er acht aan op de Nederlandse kust, waarvan vier op het Noorderstrand van Callantsoog.

De bronzen plaquette op de kerk in Callantsoog.

Bronnen:

Ph.M. Bosscher; 'De Koninklijke Marine in de Tweede Wereldoorlog'; 1984.

Historisch Documentatiecentrum Marinebedrijven

Traces of War.

Historische Vereniging Callantsoog.